

A_msterdam B_orn C_hildren and their D_evelopment

Wat voor invloed heeft de leefstijl tijdens de zwangerschap?

Noekie van Lieshout

projectcoördinator en datamanager

02-06-2016

abcd@amc.nl

www.abcd-studie.nl

Disclosure belangen spreker

(potentiële) belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	n.v.t
• Sponsoring of onderzoeksgeld • Honorarium of andere (financiële) vergoeding • Aandeelhouder • Andere relatie, namelijk....	n.v.t

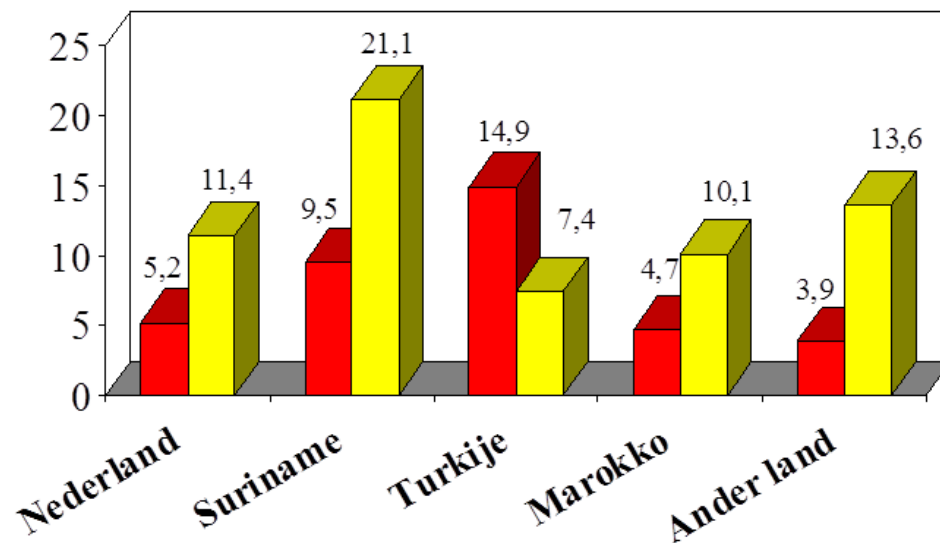

Waarom de ABCD-studie?

- Kinderen met laag geboortegewicht of vroeg geboorte hebben hoger sterfterisico en gezondheidsproblemen later
- Oorzaken van etnische verschillen in geboortegewicht en zwangerschapsduur waren onbekend

Percentage A'dam 1997-1999

■ vroeggeboorte
■ intra-uterine groeivertraging

Opzet ABCD-studie

- Vraagstelling:

In hoeverre kunnen verschillen in leefgewoonten tijdens de zwangerschap en vroeg in het leven verschillen in gezondheid op latere leeftijd verklaren? (Barker-hypothese, DOHaD)

- Opgezet vanuit GGD Amsterdam,

samenwerking AMC & VUmc

- Inclusie bij verloskundigen, gynaecologen en huisartsen

- Prenatale screening (12^e week)

- Inclusie gestart in 2003-2004

- ABCD-studie: multi-etnisch geboortecohort

Opzet ABCD-studie

- 12373 zwangere benaderd
- 8266 deelnemers tijdens de zwangerschap

Gegevens verzameld door:

- Vragenlijsten
- Biomarkerstudie
- Dossieronderzoek
- Koppeling bestaande databases
- ABCD-gezondheidscheck op 5-6 jaar
- 2015: nieuwe vragenlijstronde 11 jaar

Lichamelijke metingen

- Op 5-6 en 11-12 jarige leeftijd:

ABCD-resultaten

Selectie van ABCD resultaten

- Resultaten met betrekking tot leefstijl factoren tijdens de zwangerschap

Risicofactoren vroeggeboorte

Spontaan

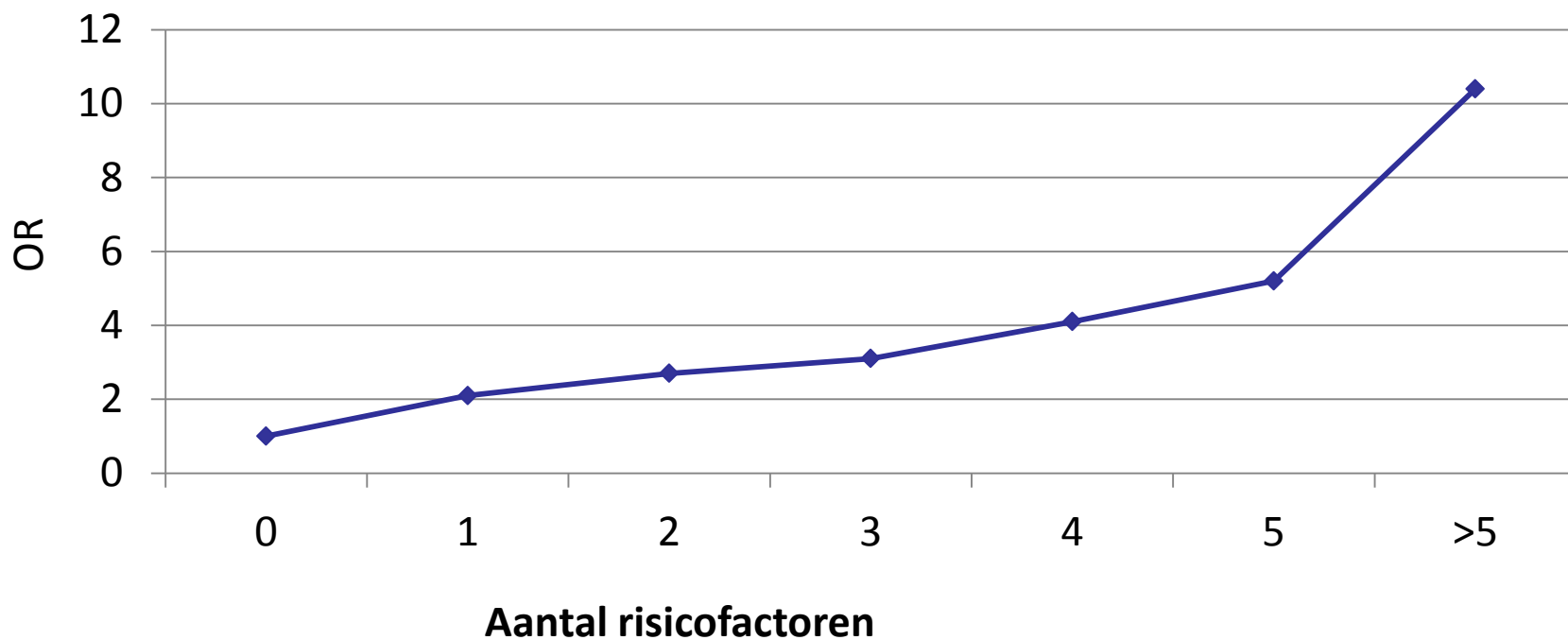
- Eerste kind
- Roken
- Eerdere vroeggeboorte
- Eerdere miskraam
- Eerdere abortus

Geïnduceerd

- Volgend kind
- Oudere leeftijd moeder (≥ 30)
- Hypertensie
- Obesitas
- Roken
- Eerdere vroeggeboorte

Risicofactoren vroeggeboorte

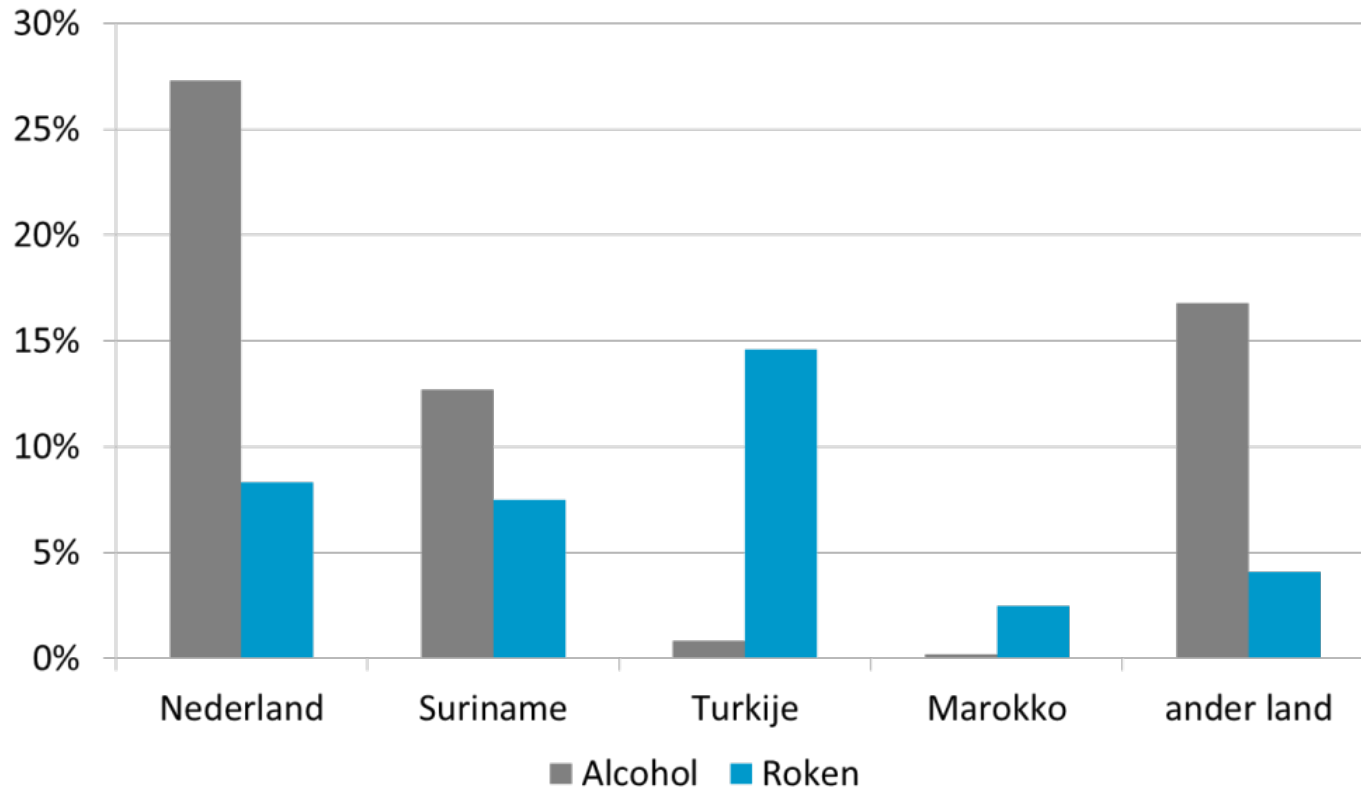
Gemiddeld aantal risicofactoren per etnische groep

NL	Sur	Ant	Gha	Tur	Mar
1.8	3.3	3.1	3.7	2.8	2.5

Alcohol en roken in de zwangerschap

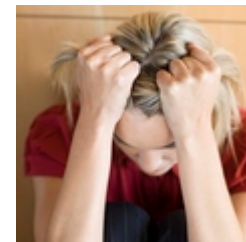
ABCD-cohort: Amsterdamse zwangere (2003-2004)

Depressie

*Uitgegeven: 7 september 2010
11:12*

Depressieve vrouw baart ongezonder kind

AMSTERDAM - Kinderen van moeders met depressieve klachten komen ongezonder ter wereld. Ze hebben gemiddeld een lager geboortegewicht en een slechtere algemene gezondheidstoestand.

Dat blijkt uit een onderzoek, meldt de GGD Amsterdam dinsdag. Voor het onderzoek moesten achtduizend zwangeren aangeven of ze last hadden van depressieve klachten zoals gevoelens van eenzaamheid of minderwaardigheid. Dertig procent bleek veel depressieve symptomen te hebben. Ook bleek dat Turkse, Marokkaanse en Afrikaanse zwangeren gemiddeld vaker depressieve klachten hebben.

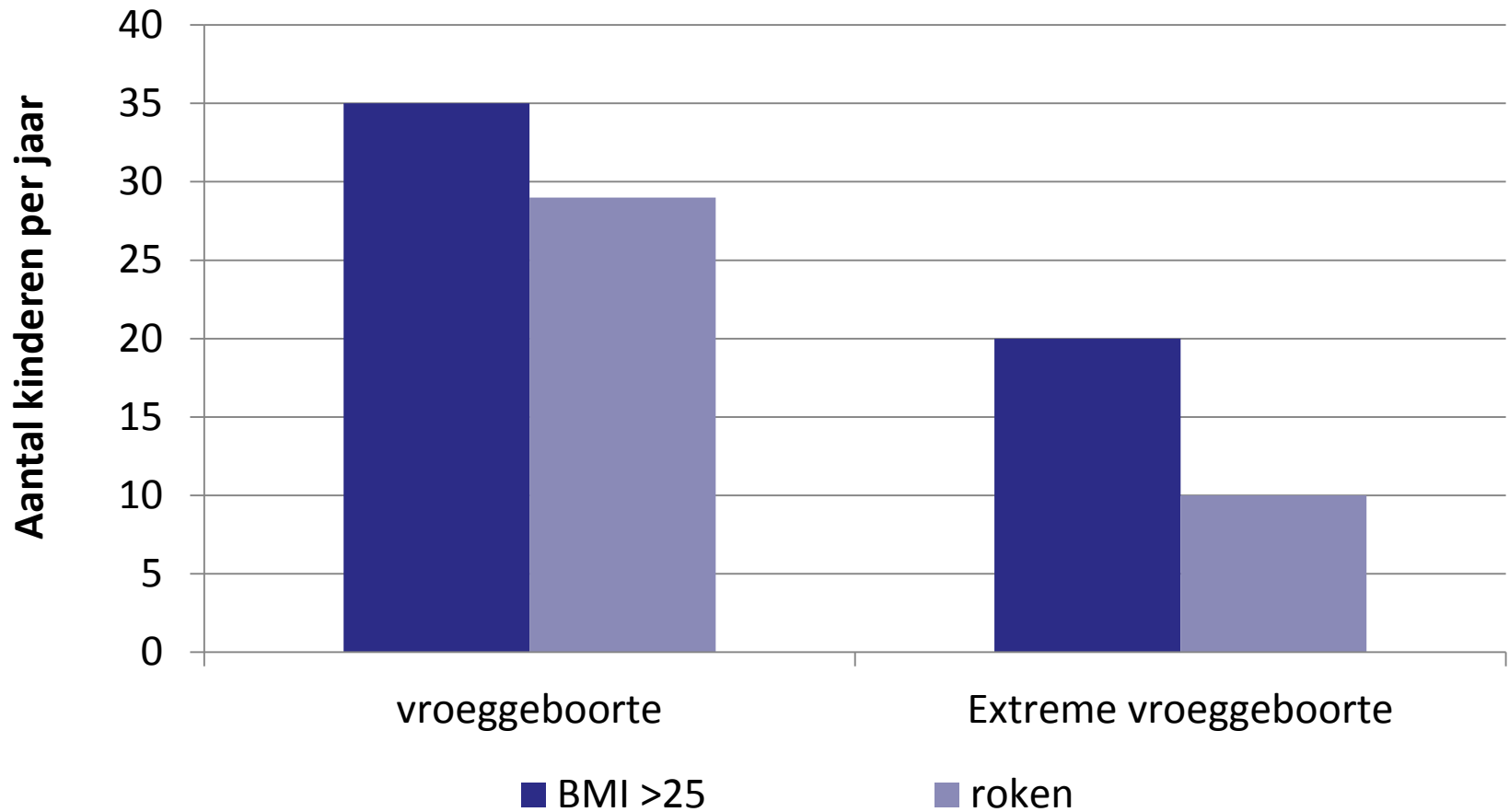
Sterven

Uit het onderzoek bleek ook dat kinderen van depressieve moeders vaker bij de geboorte sterven of te vroeg worden geboren. Dat kan volgens de onderzoekers echter ook komen doordat depressieve moeders gemiddeld vaker roken.

De onderzoekers pleiten ervoor om vroeg in de zwangerschap na te gaan of een vrouw depressief is en zo nodig te behandelen. Ook moeten ze worden geholpen bij het stoppen met roken.

Aantal vroeggeboortes/jaar door overgewicht en roken in A'dam

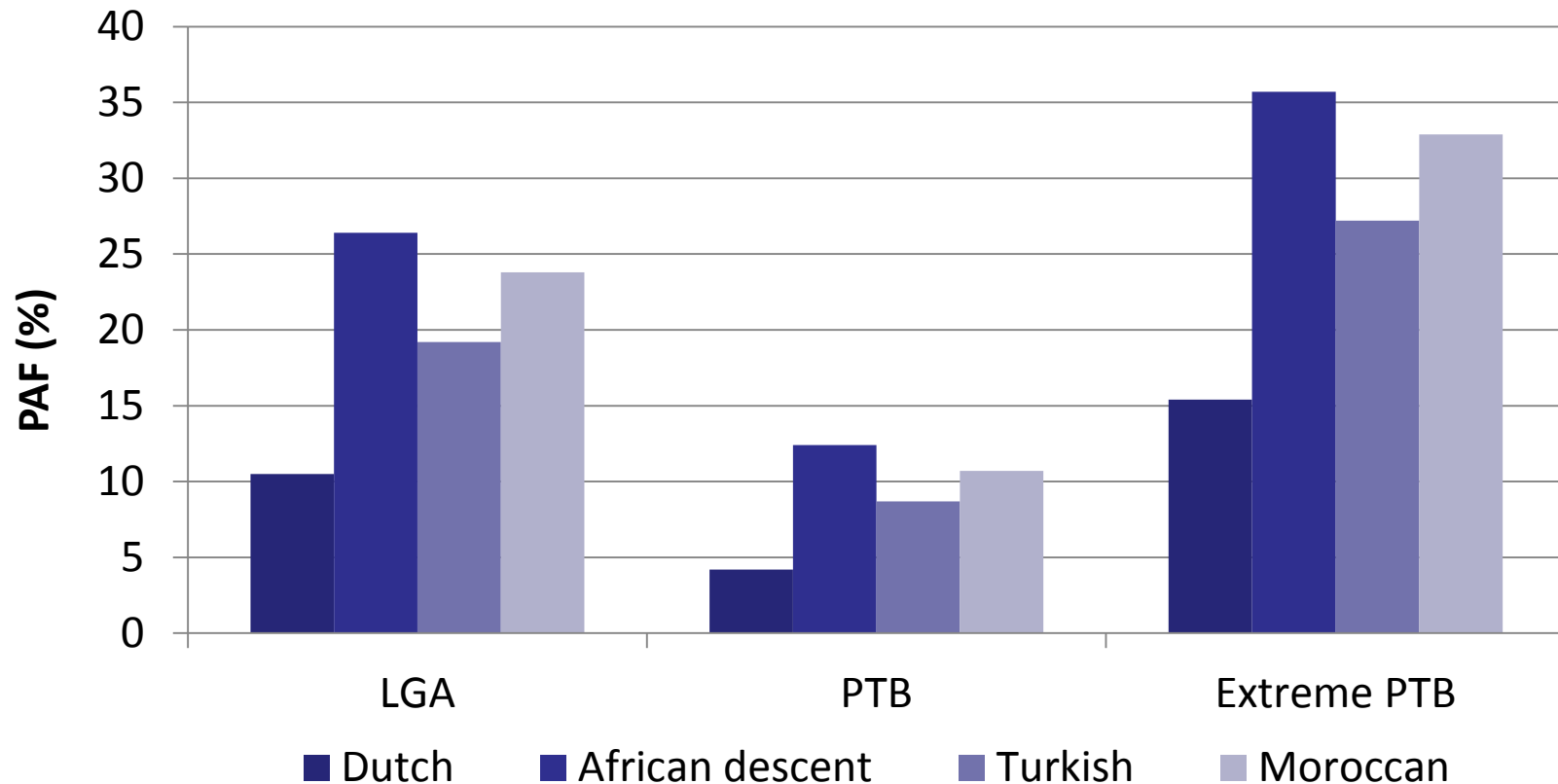

AAAMJ Djelantik, et al.

Overgewicht

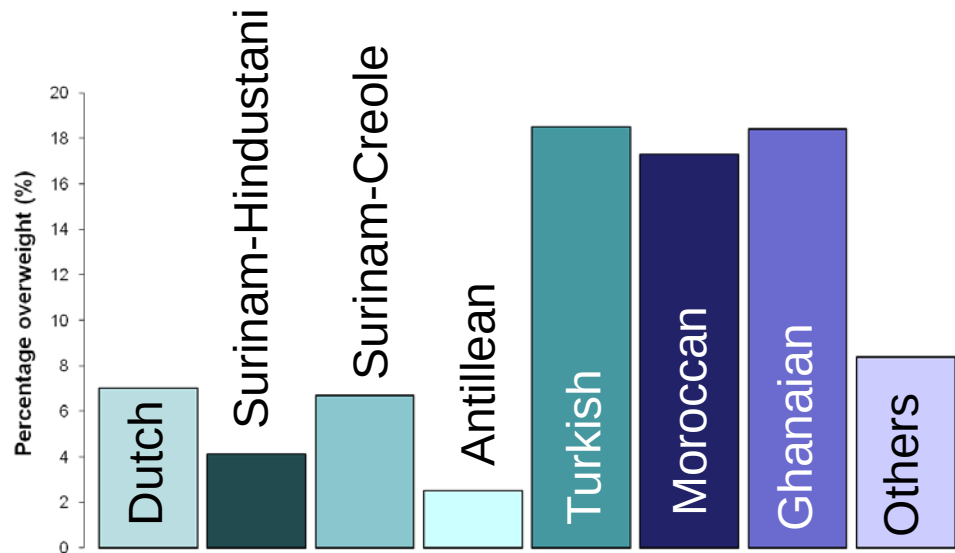
In hoeverre draagt overgewicht van de moeder bij op:

AAAMJ Djelantik, et al.

Overgewicht van het kind op later leeftijd

Etnische verschillen in overgewicht op 2-jarige leeftijd

Etnische verschillen in overgewicht op 2-jarige leeftijd grotendeels verklaard door:

- BMI moeder voor zwangerschap: 13%
- Gewichtstoename kind eerste 6 maanden: 45%

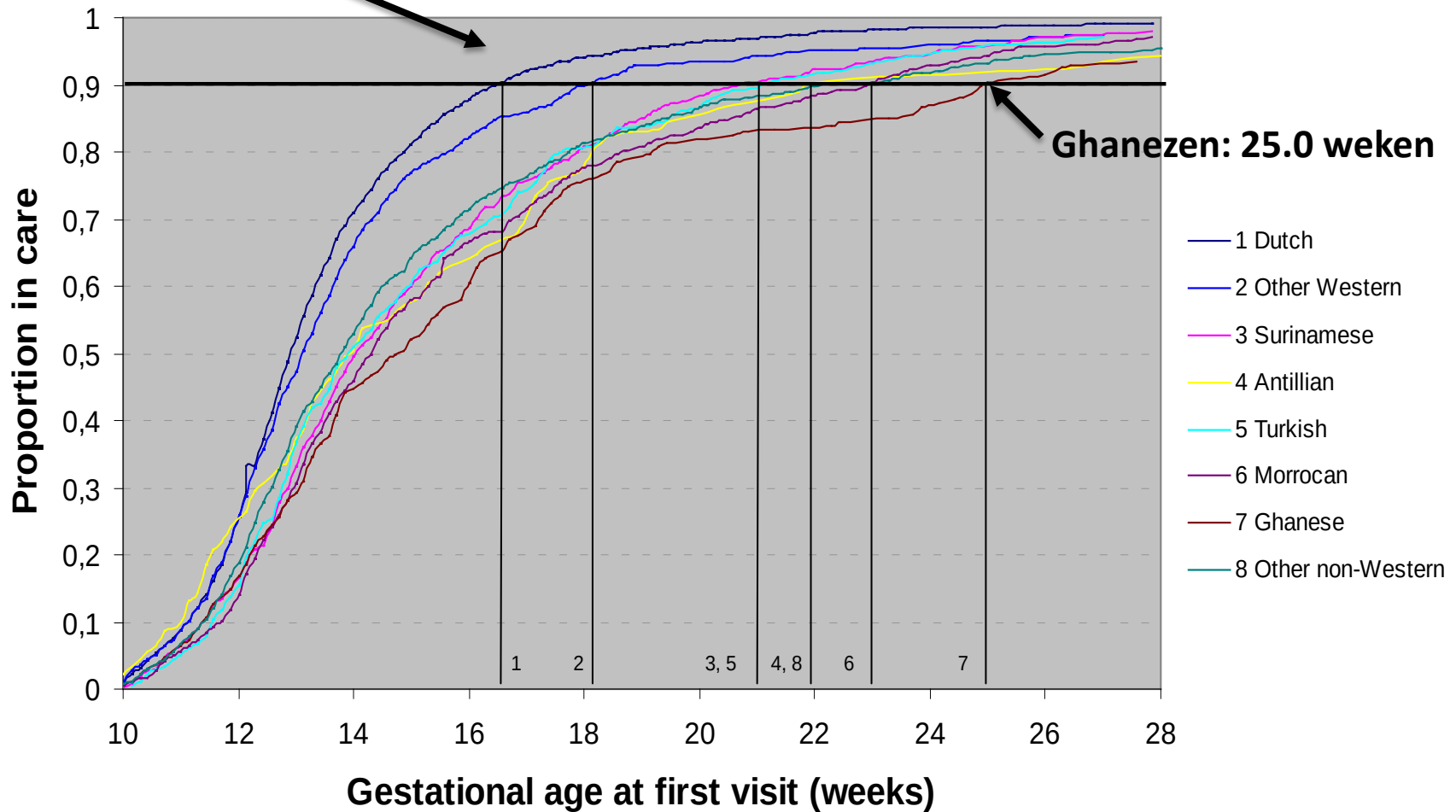
De etnische verschillen groei in de eerste 6 maanden worden niet verklaard door verschillen in voedingspatroon in de eerste 4 maanden.

M. de Hoog, et al.

Laat in zorg

**Autochtone Nederlanders:
16,6 weken**

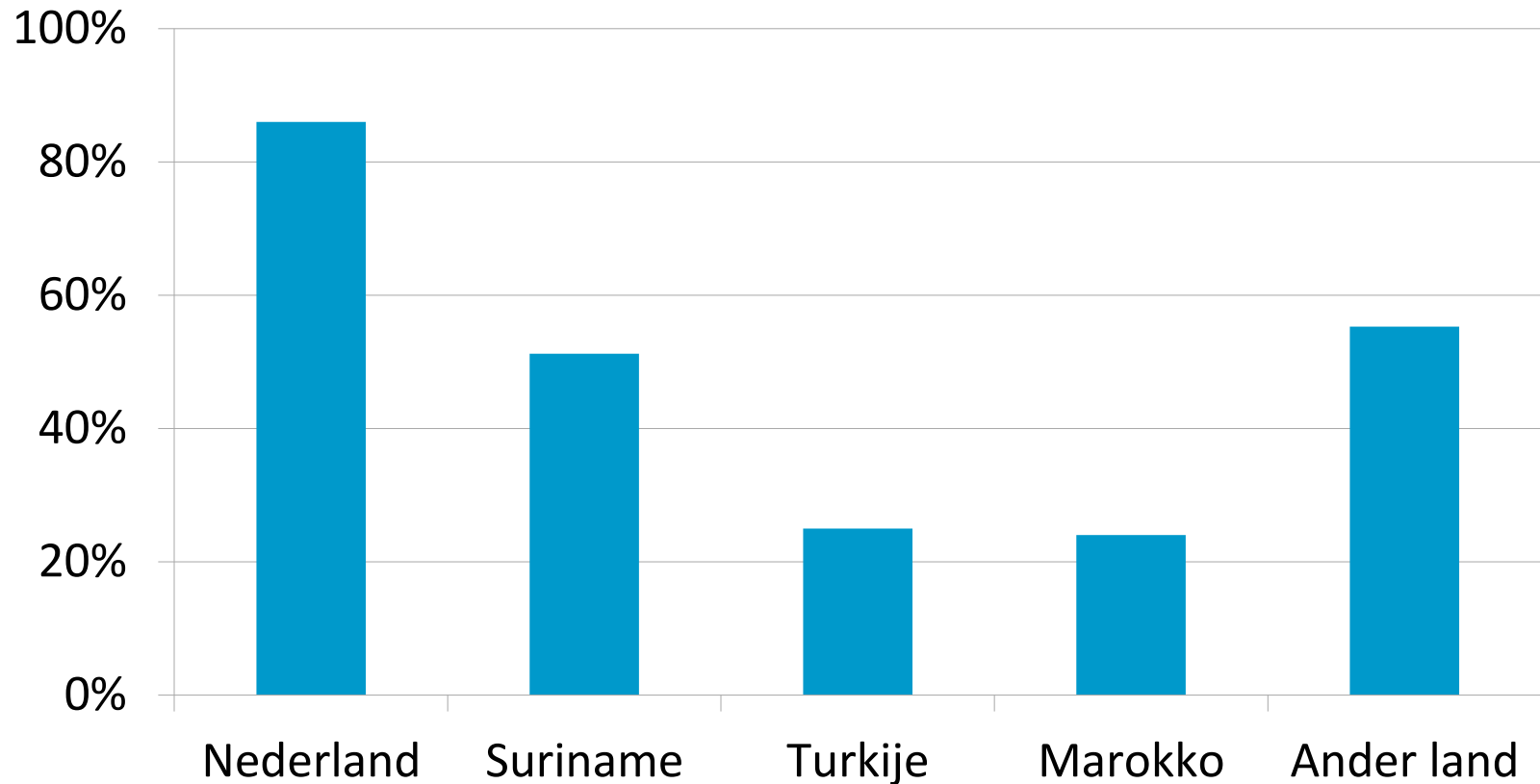

M. Alderliesten, et al.

Voorbeeld foliumzuur gebruik

ABCD-cohort: Amsterdamse zwangere (2003-2004)

M. Van Eijsden, et al.

Oorzaak: kennis en taalvaardigheid?

Kennis: *'Heeft u wel eens gehoord van het gebruik van foliumzuur tijdens de zwangerschap?'*

95% Nederlands

34% Turks

40% Marokkaans

ABCD-cohort: Amsterdamse zwangeren

Nederlands sprekend

Nederlands (100%)

Surinaams (98%)

Antilliaans (91%)

Niet Nederlands-sprekend

Turks (32%)

Marokkaans (44%)

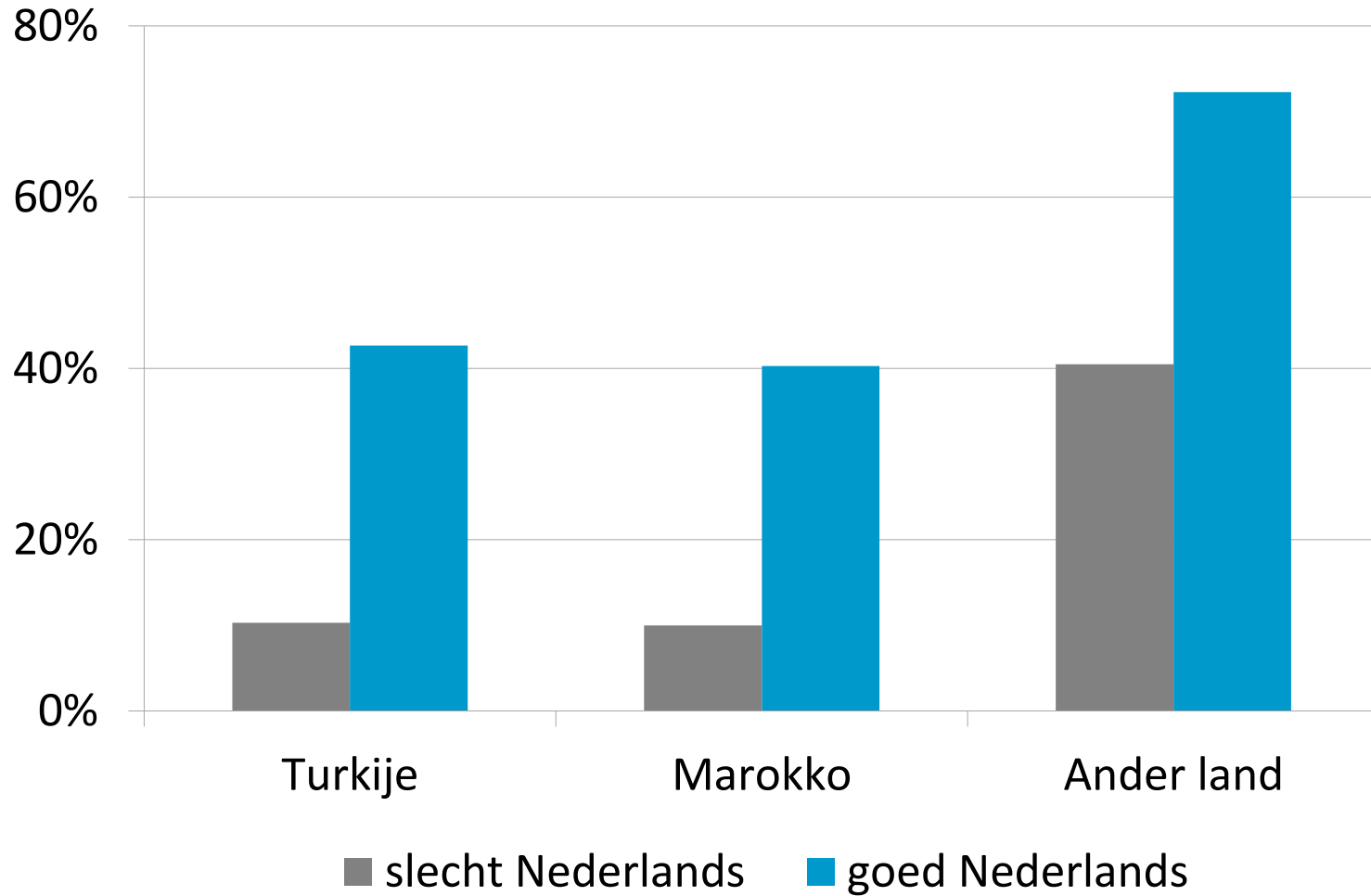
Ghanees (26%)

Overig niet-westers (34%)

Overig westers (58%)

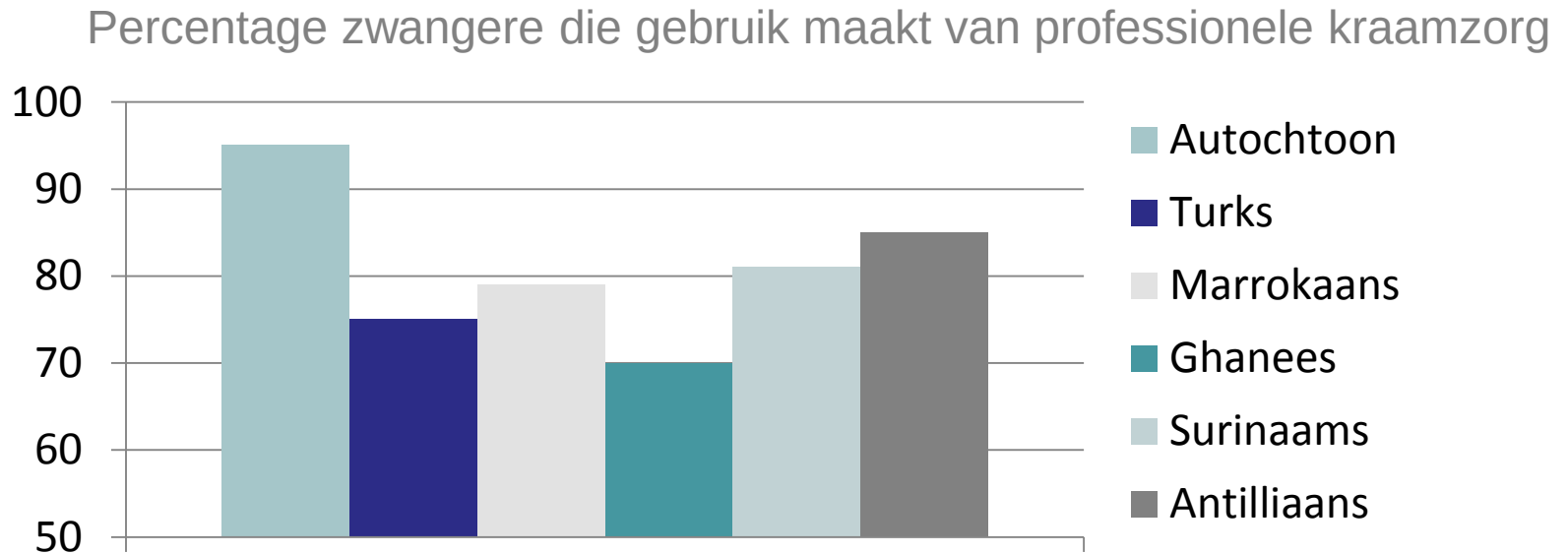
Taalvaardigheid en foliumzuur

M. Van Eijdsen, et al.

kraamzorg

- Aangezien kraamzorg resulteert in minder risicovol gedrag, met name bij moeders van niet-westerse herkomst, zou de toegankelijkheid van professionele kraamzorg juist bij deze groepen verbeterd moeten worden.

M. Lamkaddem, et al.

Wat kunnen we doen?

- Hoe kunnen we helpen om de leefstijl tijdens de zwangerschap te verbeteren?
- Taalbeheersing
- Eerder in de zorg
- Screening
- Met de ABCD-studie tonen we de probleemgrootte aan. ➡ Het maakt nog geen richtlijn, interventie onderzoek nodig!

www.abcd-studie.nl

